

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 24. februārī
(OR. en)

Starpiestāžu lieta:
2022/0051(COD)

6533/22
ADD 1

DRS 11
SUSTDEV 44
CODEC 207
IA 20
COMPET 118

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2022. gada 24. februāris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2022) 71 final - annex
Temats:	PIELIKUMS priekšlikumam EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVAI par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2022) 71 *final - annex*.

Pielikumā: COM(2022) 71 *final - annex*

Briselē, 23.2.2022.
COM(2022) 71 final

ANNEX

PIELIKUMS

priekšlikumam

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVAI

**par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju un ar ko groza Direktīvu (ES)
2019/1937**

{SEC(2022) 95 final} - {SWD(2022) 38 final} - {SWD(2022) 39 final} -
{SWD(2022) 42 final} - {SWD(2022) 43 final}

PIELIKUMS

I DAĻA

- 1. STARPTAUTISKAJOS CILVĒKTIESĪBU NOLĪGUMOS IEKĻAUTO TIESĪBU UN AIZLIEGUMU PĀRKĀPUMI**
1. Pārkāptas cilvēku tiesības rīkoties ar zemes dabas resursiem un tiesības uz to, ka viņiem netiek atņemti iztikas līdzekļi, saskaņā ar Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 1. pantu.
2. Pārkāptas tiesības uz dzīvību un drošību saskaņā ar Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 3. pantu.
3. Pārkāpts spīdzināšanas, nežēlīgas, necilvēcīgas vai pazemojošas attieksmes aizliegums saskaņā ar Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 5. pantu.
4. Pārkāptas tiesības uz brīvību un drošību saskaņā ar Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 9. pantu.
5. Pārkāpts aizliegums patvarīgi vai nelikumīgi pārkāpt personas privātās dzīves, ģimenes, mājokļa un korespondences neaizskaramību un apdraudēt viņas reputāciju saskaņā ar Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 17. pantu.
6. Pārkāpts aizliegums aizskart personas domas, apziņas un reliģiskās pārliecības brīvību saskaņā ar Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 18. pantu.
7. Pārkāptas tiesības uz taisnīgiem un labvēlīgiem darba apstākļiem, tai skaitā taisnīgu darba algu, apmierinošu eksistenci, drošības un higiēnas prasībām atbilstošiem darba apstākļiem un darba laika saprātīgu ierobežošanu saskaņā ar Starptautiskā pakta par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām 7. pantu.
8. Pārkāpts aizliegums ierobežot darba ņēmējiem pienācīga mājokļa pieejamību, ja darbaspēks tiek izmitināts uzņēmuma nodrošinātajās mītnēs, un ierobežot darba ņēmējiem atbilstoša uztura, apģērba, ūdens un sanitārijas darba vietā pieejamību saskaņā ar Starptautiskā pakta par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām 11. pantu.
9. Pārkāptas bērna tiesības uz to, ka visos lēmumos un darbībās, kas ietekmē bērnus, primārajam apsvērumam jābūt bērna interesēm saskaņā ar Konvencijas par bērna tiesībām 3. pantu; pārkāptas bērna tiesības uz attīstību, pilnībā izvēršot savu potenciālu, saskaņā ar Konvencijas par bērna tiesībām 6. pantu; pārkāptas bērna tiesības uz visaugstvērtīgāko pieejamo veselības standartu saskaņā ar Konvencijas par bērna tiesībām 24. pantu; pārkāptas tiesības uz sociālo drošību un atbilstošu dzīves līmeni saskaņā ar Konvencijas par bērna tiesībām 26. un 27. pantu; pārkāptas tiesības uz izglītību saskaņā ar Konvencijas par bērna tiesībām 28. pantu; pārkāptas bērna tiesības uz aizsardzību pret jebkādu seksuālu izmantošanu un seksuālu vardarbību un aizsardzību pret nolaupīšanu, tirdzniecību vai nelikumīgu pārvietošanu uz citu vietu savā valstī vai ārpus tās ekspluatācijas nolūkos saskaņā ar Konvencijas par bērna tiesībām 34 un 35. pantu.
10. Pārkāpts aizliegums pieņemt darbā bērnu, kas nav sasniedzis vecumu, līdz kuram ir pabeigta obligātā izglītība, un jebkurā gadījumā ir jaunāks par 15 gadiem, izņemot gadījumus, kas noteikti nodarbinātības vietas tiesību aktos, saskaņā ar 2. panta

4. punktu un 4.–8. pantu Starptautiskās Darba organizācijas 1973. gada Minimālā vecuma konvencijā Nr. 138.
11. Pārkāpts bērnu darba aizliegums saskaņā ar Konvencijas par bērna tiesībām 32. pantu, tai skaitā bērnu darba ļaunāko formu bērniem (personām, kas jaunākas par 18 gadiem) aizliegums saskaņā ar 3. pantu Starptautiskās Darba organizācijas 1999. gada Bērnu darba ļaunāko formu konvencijā Nr. 182. Tas ietver:
- (a) visas verdzības formas vai praksi, kas līdzinās verdzībai, tādas kā bērnu pārdošana vai nelegāla tirdzniecība, parāda kalpība un dzimtbūšana, piespiedu vai obligātais darbs, tajā skaitā bērnu piespiedu vai obligātā rekrutēšana izmantošanai bruņotajos konfliktos;
 - (b) bērnu izmantošanu, iegādi vai piedāvāšanu prostitūcijai, pornogrāfijas produkcijas ražošanai vai pornogrāfiskiem priekšnesumiem;
 - (c) bērnu izmantošanu, iegādi vai piedāvāšanu nelegālām darbībām, jo īpaši narkotisko vielu ražošanā un tirdzniecībā;
 - (d) darbu, kas pēc sava rakstura vai apstākļiem, kādos tas tiek veikts, var kaitēt bērna veselībai, drošībai vai tikumībai.
12. Pārkāpts piespiedu darba aizliegums; tas ietver visu veidu darbu vai pakalpojumus, ko, piedraudot ar sodu, pieprasa no jebkuras personas un ko minētā persona pati nepiedāvā brīvprātīgi, piemēram, parādu verdzību vai cilvēku tirdzniecību; no piespiedu darba jēdziena ir izslēgti visu veidu darbs un pakalpojumi, kas atbilst 2. panta 2. punktam Starptautiskās Darba organizācijas 1930. gada Piespiedu darba konvencijā Nr. 29 vai 8. panta 3. punkta b) un c) apakšpunktam Starptautiskajā paktā par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām.
13. Pārkāpts visu veidu verdzības, verdzībai pielīdzināmas prakses, dzimtbūšanas un citu veidu uzkundzēšanās vai apspiešanas darba vietā, piemēram, galējas ekonomiskas vai seksuālas izmantošanas un pazemošanas, aizliegums saskaņā ar Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 4. pantu un Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 8. pantu.
14. Pārkāpts cilvēku tirdzniecības aizliegums saskaņā ar 3. pantu Palermo Protokolā par cilvēku tirdzniecības, jo sevišķi tirdzniecības ar sievietēm un bērniem, novēršanu, apkarošanu un sodīšanu par to; šis protokols papildina ANO Konvenciju pret transnacionālo organizēto noziedzību.
15. Pārkāptas tiesības uz biedrošanās brīvību, pulcēšanās brīvību, tiesības apvienoties organizācijās un slēgt koplīgumus saskaņā ar Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 20. pantu un Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 21. un 22. pantu, Starptautiskā pakta par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām 8. pantu, Starptautiskās Darba organizācijas 1948. gada Konvenciju par biedrošanās brīvību un tiesību apvienoties aizsardzību Nr. 87 un Starptautiskās Darba organizācijas 1949. gada Konvenciju par tiesībām apvienoties organizācijās un slēgt koplīgumus Nr. 98, tai skaitā šādas tiesības:
- (a) darba ņēmēji var brīvi veidot arodbiedrības vai pievienoties tām,
 - (b) arodbiedrības izveidi, pievienošanās tai un dalību tajā nedrīkst izmantot par iemeslu nepamatotai diskriminācijai vai attriebībai,
 - (c) darba ņēmēju organizācijas var brīvi darboties saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem un ievērojot to statūtus un noteikumus bez iestāžu iejaukšanās;

(d) tiesības streikot un tiesības slēgt koplīgumus.

16. Pārkāpts nevienlīdzīgas attieksmes nodarbinātībā aizliegums, izņemot gadījumus, kad to pamato nodarbināšanas prasības saskaņā ar 2. un 3. pantu Starptautiskās Darba organizācijas 1951. gada Konvencijā par vienlīdzīgu atlīdzību Nr. 100, 1. un 2. pantu Starptautiskās Darba organizācijas 1958. gada Konvencijā par diskrimināciju nodarbinātībā un profesijā Nr. 111 un 7. pantu Starptautiskajā paktā par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām; nevienlīdzīga attieksme jo īpaši ietver nevienlīdzīgu atlīdzību par vienādu darbu.
17. Pārkāpts aizliegums nenodrošināt atbilstošu iztikas minimumu saskaņā ar Starptautiskā pakta par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām 7. pantu.
18. Pārkāpts aizliegums izraisīt jebkādu izmēramu vides degradāciju, piemēram, kaitīgas augsnes izmaiņas, ūdens vai gaisa piesārņojumu, kaitīgas emisijas vai pārmērīgu ūdens patēriņu, vai citu ietekmi uz dabas resursiem, ja šī degradācija
 - (a) vājina dabisko bāzi pārtikas saglabāšanai un ražošanai vai
 - (b) liedz personai piekļuvi drošam un tīram dzeramajam ūdenim, vai
 - (c) apgrūtina personai piekļuvi sanitārajām telpām vai tās iznīcina, vai
 - (d) kaitē personas veselībai, drošībai, traucē īpašuma vai zemes parastai izmantošanai vai parastai saimnieciskās darbības veikšanai, vai
 - (e) ietekmē ekoloģisko integritāti, piemēram, atmežošana,saskaņā ar Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 3. pantu, Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 5. pantu un Starptautiskā pakta par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām 12. pantu.
19. Pārkāpts aizliegums, iegādājoties zemi, mežus un ūdeņus, veicot to izstrādi vai citādi tos izmantojot, ieskaitot atmežošanu, nelikumīgi padzīt no zemes, mežiem un ūdeņiem vai atņemt tos, ja to izmantošana nodrošina personas iztiku saskaņā ar Starptautiskā pakta par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām 11. pantu.
20. Pārkāptas pirmiedzīvotāju tiesības uz viņu tradicionāli apdzīvotām zemēm un teritorijām un resursiem, kas viņiem tradicionāli piederējuši vai ko viņi citādi izmantojuši vai ieguvuši, saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Deklarācijas par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām 25. pantu, 26. panta 1. un 2. punktu, 27. pantu un 29. panta 2. punktu.
21. Pārkāpts aizliegums vai tiesības, kuras nav minētas iepriekš 1.–20. punktā, bet ir iekļautas šīs daļas 2. iedaļā uzskaitītajos cilvēktiesību nolīgumos, ja pārkāpums tieši vājina minētajos nolīgumos aizsargātas likumīgas intereses, ar nosacījumu, ka attiecīgais uzņēmums būtu varējis saprātīgi konstatēt šāda kaitējuma risku un veikt jebkādas piemērotas pasākumus nolūkā izpildīt šīs direktīvas 4. pantā minētās saistības, ņemot vērā visus attiecīgos savu darbību apstākļus, piemēram, nozari un darbības kontekstu.

2. CILVĒKTIESĪBU UN PAMATBRĪVĪBU KONVENCIJAS

- Vispārējā cilvēktiesību deklarācija;
- Starptautiskais pakts par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām;
- Starptautiskais pakts par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām;

- Konvencija par genocīda nepieļaujamību un sodīšanu par to;
- Konvencija pret spīdzināšanu un citiem nežēlīgas, necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās vai sodīšanas veidiem;
- Starptautiskā konvencija par jebkuras rasu diskriminācijas izskaušanu;
- Konvencija par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu;
- Konvencija par bērna tiesībām;
- Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām;
- Apvienoto Nāciju Organizācijas Deklarācija par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām;
- Deklarācija par to personu tiesībām, kuras pieder pie nacionālām vai etniskām, reliģiskām un lingvistiskām minoritātēm;
- Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencija pret transnacionālo organizēto noziedzību un Palermo Protokols par cilvēku tirdzniecības, jo sevišķi tirdzniecības ar sievietēm un bērniem, novēršanu, apkarošanu un sodīšanu par to; šis protokols papildina ANO Konvenciju pret transnacionālo organizēto noziedzību;
- Starptautiskās Darba organizācijas Deklarācija par pamatprincipiem un pamattiesībām darbā;
- Starptautiskās Darba organizācijas Trīspusējā deklarācija par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku;
- Starptautiskās Darba organizācijas pamatkonvencijas:
 - 1948. gada Konvencija par biedrošanās brīvību un tiesību apvienoties aizsardzību Nr. 87;
 - 1949. gada Konvencija par tiesībām apvienoties organizācijās un slēgt koplīgumus Nr. 98;
 - 1930. gada Piespiedu darba konvencija Nr. 29 un tās 2014. gada protokols;
 - 1957. gada Konvencija par piespiedu darba izskaušanu Nr. 105;
 - 1973. gada Minimālā vecuma konvencija Nr. 138;
 - 1999. gada Bērnu darba ļaunāko formu konvencija Nr. 182;
 - 1951. gada Konvencija par vienlīdzīgu atlīdzību Nr. 100;
 - 1958. gada Konvencija par diskrimināciju nodarbinātībā un profesijā Nr. 111.

II DAĻA

VIDES KONVENCIJĀS IEKĻAUTO STARPTAUTISKI ATZĪTO MĒRĶU UN AIZLIEGUMU PĀRKĀPUMI

1. Pārkapts pienākums veikt nepieciešamos pasākumus saistībā ar bioloģisko resursu izmantošanu, lai novērstu vai mazinātu nelabvēlīgu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību saskaņā ar 1992. gada Konvencijas par bioloģisko daudzveidību 10. panta b) punktu un [ņemot vērā iespējamās grozījumus ar ANO Konvenciju par bioloģisko daudzveidību, kas tiks atjaunināta pēc 2020. gada], tai skaitā pienākumi, kas izriet no Kartahenas protokola par dzīvu ģenētiski modificētu organismu attīstīšanu, apiešanos ar tiem, transportēšanu, izmantošanu, nodošanu un izlaišanu brīvībā un 2014. gada 12. oktobra Nagojas Protokola par piekļuvi ģenētiskajiem resursiem un to ieguvumu taisnīgu un godīgu sadali, kas gūti no šo resursu izmantošanas.
2. Pārkapts aizliegums importēt vai eksportēt sugu īpatņus, kas iekļauti 1973. gada 3. marta Konvencijas par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (*CITES*) papildinājumā, to darot bez atļaujas, kas noteikta III, IV un V pantā.
3. Pārkapts 2013. gada 10. oktobra Minamatas konvencijas par dzīvsudrabu (Minamatas konvencija) 4. panta 1. punktā noteiktais aizliegums ražot dzīvsudrabu saturošus izstrādājumus, kas minēti A pielikuma I daļā.
4. Pārkapts aizliegums izmantot dzīvsudrabu un dzīvsudraba savienojumu ražošanas procesos Minamatas konvencijas 5. panta 2. punkta un B pielikuma I daļas nozīmē pēc konvencijā norādītā attiecīgā produkta vai procesa izmantošanas pārtraukšanas datuma.
5. Pārkapts aizliegums par dzīvsudraba atkritumu apstrādi, kas ir pretrunā Minamatas konvencijas 11. panta 3. punkta noteikumiem.
6. Pārkapts aizliegums ražot un izmantot ķīmiskas vielas saskaņā ar 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punktu un A pielikumu 2001. gada 22. maija Stokholmas Konvencijai par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem (NOP konvencija) tās Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija Regulas (ES) 2019/1021 par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 169, 25.6.2019., 45. lpp.) versijā.
7. Pārkapts aizliegums apzināt, savākt, uzglabāt un pārvadāt atkritumus veidā, kas nav videi nekaitīgs saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem piemērojamajā jurisdikcijās atbilstoši NOP konvencijas 6. panta 1. punkta d) apakšpunkta i) un ii) punktam.
8. Pārkapts aizliegums importēt ķīmisku vielu, kas minēta III pielikumā 1998. gada 10. septembrī pieņemtajai Konvencijai par procedūru, saskaņā ar kuru starptautiskajā tirdzniecībā dodama iepriekš norunāta piekrišana attiecībā uz dažām bīstamām ķīmiskām vielām un pesticīdiem (*UNEP/FAO*), kā norādījusi konvencijas puse, kura ir importētāja, ievērojot iepriekš norunātas piekrišanas (*PIC*) procedūru.
9. Pārkapts aizliegums ražot un patērēt konkrētas ozona slāni noārdošas vielas (t.i., hlorfluorogļūdeņražus (*CFC*), halonus, hlortetraciklīnu (*CTC*), trihloretiķskābi (*TCA*), bromhlormetānu (*BCM*), metilbromīdu (*MB*), daļēji halogenētus bromfluorogļūdeņražus (*HBFC*) un daļēji halogenētus hlorfluorogļūdeņražus (*HCFC*) pēc to izmantošanas pārtraukšanas saskaņā ar Vīnes Konvenciju par ozona slāņa aizsardzību un tās Monreālas protokolu par ozona slāni noārdošām vielām;

10. Pārkāpts aizliegums eksportēt bīstamos atkritumus 1. panta 1. punkta nozīmē un citus atkritumus 1. panta 2. punkta nozīmē 1989. gada 22. marta Bāzeles Konvencijā par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu (Bāzeles konvencija) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Regulas (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem (OV L 190, 12.7.2006., 1. lpp.) (Regula (EK) Nr. 1013/2006), kas pēdējo reizi grozīta ar Komisijas 2020. gada 19. oktobra Deleģēto regulu (ES) 2020/2174 (OV L 433, 12.12.2020., 11. lpp.), nozīmē
- (a) pusei, kas ir aizliegusi šādu bīstamu un citu atkritumu importu (Bāzeles konvencijas 4. panta 1. punkta b) apakšpunkts),
 - (b) valstij importētājai, kas definēta Bāzeles konvencijas 2. panta 11. punktā un kas nedod rakstisku piekrišanu konkrētajam importam, gadījumā, ja minētā valsts importētāja nav aizliegusi šādu bīstamo atkritumu importu (Bāzeles konvencijas 4. panta 1. punkta c) apakšpunkts),
 - (c) valstij, kas nav Bāzeles konvencijas puse (Bāzeles konvencijas 4. panta 5. punkts),
 - (d) valstij importētājai, ja šādi bīstami atkritumi vai citi atkritumi netiek izmantoti ekoloģiski pamatotā veidā valstī importētājā vai citās valstīs (Bāzeles konvencijas 4. panta 8. punkta pirmais teikums).
11. Pārkāpts aizliegums eksportēt bīstamos atkritumus no valstīm, kas uzskaitītas Bāzeles konvencijas VII pielikumā, uz valstīm, kuras nav uzskaitītas VII pielikumā (Bāzeles konvencijas 4.A pants, Regulas (EK) Nr. 1013/2006 36. pants).
12. Pārkāpts aizliegums importēt bīstamos atkritumus un citus atkritumus no valsts, kas nav Bāzeles konvencijas puse (Bāzeles konvencijas 4. panta 5. punkts).